

Література

1. Про нотаріат: Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text> (дата звернення: 20.01.2024).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 20.01.2024).
3. Фурса С.Я. Теорія нотаріального процесу. Київ: Алерта; Центр учбової літератури, 2012. 920 с.

УДК 340.12(043.2)

Бондаренко С.Ю., фахівець КТЗК ЦКБ ННІ ІБ СК,
Національна академія СБ України, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Радовецька Л.В., к.ю.н.

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА НА ДЕМОКРАТИЧНЕ ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В ЕПОХУ СУЧАСНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВА ПАРАДИГМА

У сучасну епоху вплив міжнародного права на демократичне державне управління стає все більш значущим, що відображає взаємопов'язаність націй і зростаюче визнання спільних цінностей та відповідальності у світовій спільноті. У цій роботі обговорюється багатогранний вплив міжнародного права на принципи і практику демократичного врядування, підкреслюється його роль у просуванні підзвітності, захисті прав людини та сприяттві співпраці між країнами.

В основі демократичного врядування лежить верховенство права, яке слугує фундаментом для забезпечення рівності, справедливості та захисту індивідуальних свобод у суспільстві. У той час як національні правові системи відіграють центральну роль у підтримці цих принципів, міжнародне право забезпечує додаткові рамки, які виходять за межі національних кордонів для вирішення транснаціональних викликів і сприяння встановленню спільних стандартів поведінки між державами. Через договори, конвенції та звичаєві норми міжнародне право встановлює керівні принципи поведінки держав у таких сферах, як права людини, захист довкілля та вирішення конфліктів, формуючи таким чином правовий і політичний ландшафт, в якому функціонує демократичне врядування.

В даній роботі авторами концепт «демократичне державне управління (врядування)» розуміється як інституційні рамки та адміністративні процеси, створені в державі, які дотримуються демократичних принципів, забезпечуючи управління, що характеризується підзвітністю, прозорістю, оперативністю та участю населення в процесах прийняття рішень,

пов'язаних з державними справами. Вона втілює систему, в якій адміністративні дії здійснюються відповідно до верховенства права, поважаючи основні права і свободи, і керуючись принципами рівності, справедливості та загального блага. Центральним елементом демократичного державного управління є визнання та захист плюралістичних інтересів і поглядів, сприяння інклюзивному обговоренню, досягненню консенсусу та справедливому розподілу ресурсів і можливостей. Крім того, воно передбачає механізми нагляду, стримувань і противаг, а також механізми розгляду скарг, які гарантують, що державні службовці діють в інтересах суспільства і підзвітні виборцям.

Одним з найважливіших внесків міжнародного права в демократичне державне управління є його роль у захисті прав людини. Закріплюючи основні свободи та забороняючи дискримінаційні практики, міжнародні документи з прав людини, такі як Загальна декларація прав людини та Міжнародний пакт про громадянські та політичні права, слугують потужним інструментом для притягнення урядів до відповідальності за їхні дії та захисту прав громадян від зловживань з боку держави [1; 2]. Через такі механізми, як міжнародні суди, трибунали та наглядові органи за дотриманням договорів, міжнародне право забезпечує шляхи для відшкодування та підзвітності, коли національні правові системи не в змозі захистити права людини, тим самим зміцнюючи основи демократії та верховенства права.

Крім того, міжнародне право відіграє вирішальну роль у просуванні демократичного врядування через механізми міжнародного співробітництва та колективних дій. У все більш взаємопов'язаному світі держави стикаються з безліччю спільних викликів, включаючи зміну клімату, тероризм, війни і глобальні пандемії, які виходять за межі національних кордонів і вимагають скоординованих відповідей на міжнародному рівні. Забезпечуючи рамки для співпраці, такі як багатосторонні договори та міжнародні організації, міжнародне право дозволяє державам об'єднувати свої ресурси, обмінюватися інформацією та координувати політику реагування на спільні загрози, тим самим підвищуючи ефективність демократичного врядування у вирішенні транснаціональних проблем.

Однак вплив міжнародного права на демократичне державне управління не позбавлений викликів і обмежень. У деяких випадках держави можуть надавати перевагу національному суверенітету та власним інтересам над міжнародно-правовими зобов'язаннями, що призводить до суперечностей між внутрішньою автономією та міжнародними нормами. Більше того, ефективність міжнародного права у просуванні демократичного врядування залежить від готовності держав виконувати свої правові зобов'язання та спроможності міжнародних

інституцій забезпечувати виконання цих зобов'язань. За відсутності надійних механізмів правозастосування міжнародному праву може бракувати «зубів», що підриває його здатність притягати держави до відповідальності за порушення демократичних принципів і прав людини.

Отже, вплив міжнародного права на демократичне державне управління в сучасну епоху є глибоким і багатограним, охоплюючи як можливості, так і виклики для просування демократичних цінностей і принципів на світовій арені. Забезпечуючи основу для співпраці, сприяючи підзвітності та захисту прав людини, міжнародне право слугує наріжним каменем демократичного врядування у все більш взаємопов'язаному світі. Однак реалізація повного потенціалу міжнародного права у просуванні демократичного врядування вимагає від держав, міжнародних інституцій та суб'єктів громадянського суспільства постійної прихильності до підтримки верховенства права, поваги до прав людини та просування демократичних принципів у всіх аспектах глобального управління.

Література

1. Загальна декларація прав людини: Декларація; ООН від 10.12.1948. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_015 (дата звернення: 29.01.2024).

2. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права: Пакт; ООН від 16.12.1966. База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_043 (дата звернення: 29.01.2024).

УДК 342.95:35.078.3(477)(043.2)

Бондаренко С.Ю., фахівець КТЗК ЦКБ ННГІ ІБ СК,
Національна академія СБ України, м. Київ, Україна

ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ СТВОРЕННЯ ЄДИНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО КОДЕКСУ

Швидке поширення цифрової інформації в сучасному суспільстві викликає значні правові та етичні проблеми щодо управління нею та її використання. Наша робота має на меті розглянути необхідність створення єдиного інформаційного кодексу, який би регулював збір, поширення та використання даних відповідно до принципів прозорості, підзвітності та дотримання прав особистості. Дійсно, «потреба в єдиному інформаційному кодексі» представляє переконливу філософську площину, де перетинаються право, етика, технології та управління. У нашому цифровому взаємопов'язаному світі інформація поширюється з безпрецедентною швидкістю, формуючи думки, політику та суспільні